

LETO XII.

ZVEZEK 7.

Vrli Sloveni: Prava vera bodi
vam luč, materni jezik bodi vam
ključ do zveličanske narodne
omike. A. M. Slomšek.

NAŠ DOM

GLASILO
SLOVENSKE MLADINE.

MARIBOR, 1912

CIRILOVA TISKARNA.

Vsebina 7. zvezka:

	Stran	Stran
Pouk.		
Cvetna nedelja v Jeruzalemu. Dr. Lukman	97	St. Jur ob južni železnici 107
Zabava:		
Izdajstvo. (Dalje)	98	Kapela pri Radincih 107
Pred božjim grobom	103	Braslovče 107
Vstajenja dan.	103	Cirkovce 108
Lastovkam	103	Sv. Peter na Medvedovem selu 108
Razgled po svetu.		
	104	Sv. Lovrenc v Sl. gor. 108
Dekliški vrtec:		
Za »Naš Dom«	104	Zibika 108
Snaga	105	Ljutomer 109
Zahvala stari kuharici	105	Selnica ob Dravi 109
Svetovalka	106	Sv. Jurij ob Ščavnici 109
Društveni glasnik:		
Konjice	106	Sv. Križ na Murskem polju 110
Govorniške vaje:		
	106	Sv. Martin na Pohorju 110
	106	Ptuj 110
	106	Savinjsko okrožje 111
	106	Sveti Vid pri Grobelnem 111
	106	Iz Berolina 112
	106	Prava Slovenka 112

Naš Dom izhaja 1. in 15. vsakega meseca ter stane na leto 2 K. na pol leta 1 K, na četrto leta 50 h. — Uredništvo in upravnništvo je v Cirilovi tiskarni, Koroške ulice 5, Maribor. — Sklep uredništva 29. marca 1912.

Srečke v korist „Slovenski Straži“.

Turška srečka na mesečne obroke po 4 krome 75 vin. Glavni dobitki vsako leto 1.800.000 frankov. : Turška srečka in še tri druge srečke na mesečne obroke po 6 kron 25 vin. :- Glavni dobitki vsako leto čez 2.000.000 kron. Vsaka srečka mora biti izžrebana. Najmanjši dobitok turških srečk 230 K. :- Pojasnila daje in naročila sprejema :-

Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg 19.

Zavod sv. Marte v Trstu

ulica S. Francesco št. 15, I. nadstr.

sprejema brezposelna dekleta pod streho in posreduje za službe. Rafaelov odsek Marijine družbe sprejema dekleta na kolodvoru in jih vodi v zavod. Zavod vzdržuje in nadzoruje zveza »Marijin dom«.

== NAS DOM ==

Štev. 7.

V Mariboru, 1. aprila 1912.

XII. letnik.

Pouk.

Cvetna nedelja v Jeruzalemu.

Napisal dr. F. Ks. Lukman.

Veliki teden se odlikuje med vsemi časi cerkvenega leta po svojih obredih, katere je uvedla Cerkev v spomin in počeščenje Jezusovega trpljenja. Začenja se s cvetno nedeljo, ki nas spominja Odrešenikovega slovesnega prihoda v Jeruzalem. Ta dan blagoslavlja cerkev oljične vejice in drug les, in po blagoslovljenju se vrši procesija okoli cerkve. Gotovo zanimivo vprašanje je, kdaj in kje so se začele te slovesnosti v spomin na Jezusov prihod v sveto mesto. Vsakemu bo lahko umljivo, ako pravimo, da imajo ti slovesni obredi svoj začetek v Jeruzalemu samem. Sveti kraji, kjer je hodil Odrešenik, so vabili posebno ob obletnici svetih dogodkov vernike, in ti so jih obiskovali in se pobožno spominjali vsega, kar se je nekđaj tam godilo, da, izkušali so, udeležiti se tega, kar so v spominu obhajali. Tako so nastali pretresljivi obredi velikega tedna, tako tudi procesija na cvetno nedeljo.

Proti koncu četrtega stoletja (okoli leta 385) je potovala po sveti deželi pobožna romarica iz južne Francoske, Eterija po imenu. Kar je vjdelala, je popisala v knjigi „Romanje na svete kraje“, ki se je ohranila do danes. Iz nje hočemo posneti popis, kako se je obhajala cvetna nedelja v Jeruzalemu v oni dobi.

Ko še ni bilo na zapadu niti najmanjšega sledu o kakem spominu na Odrešenikov slovesni prihod v Jeruzalem, se je obhajal ta v svetem mestu kar najslovesneje. Opravila so se pričela že v soboto. Na evetno soboto zjutraj je daroval škof sveto daritev v cerkvi Vstajenja na Kalvariji. Po ma-

ši se je oznanilo: Danes ob 7. uri (to je ob 1. uri popoldne) bodimo vsi pripravljene v Lazariju (Betaniji)! Ob določeni uri so prišli verniki k neki cerkvi, ki je stala kakih 500 korakov od Betanije in je bila po izročilu sezidana na mestu, kamor je prišla Gospodu nasproti Marija, Lazarjeva sestra. Ko je prišel škof, so skupno molili in se potem v procesiji podali v Betanijo. Tamkaj se je zbralo toliko ljudstva, da ni bil samo kraj natlačeno poln, temveč tudi vse polje na okrog. V Betaniji so zopet opravili določene molitve, potem pa se vrnili v Jeruzalem v cerkev Vstajenja, kjer so bile večernice.

Na cvetno nedeljo se je vršila zjutraj služba božja v cerkvi na Kalvariji, in h koncu se je ljudstvo povabilo, naj pride ob 1. uri popoldne k cerkvi, ki jo je postavil cesar Konstantin na Oljski gori. Po dopoldanski službi božji je šel, pripoveduje Eterija, vsak hitro na svoj dom zajutrkovat, da bi prišel pravočasno na Oljsko goro. Tja je došel ob 1. uri tudi škof, in začele so se molitve. Proti 3. uri opoldne so šli v procesiji, pevajoč svete pesmi, na vrh Oljske gore, na kraj, kjer je šel Gospod v nebesa, in tamkaj so zopet opravljali molitve in peli. Ko se je bližala peta ura popoldne, se je prebralo iz evangelija mesto, kako so prihтели Gospodu nasproti otroci z vejicami in palmami ter klicali: Blagoslovljen, ki pride v imenu Gospodovem! „In kar je tamkaj otrok“, pripoveduje naša romarica, „celo taki, ki še ne morejo hoditi, ker so še premajhni, in jih nosijo zato starši na rokah, vsi imajo v rokah vejice oljk in palm; in tako spremljajo škofa, kakor so spremljali Gospoda. Z vrha gore gredo do mesta in potem v cerkev Vstajenja, skozi celo mesto vsi peš, tudi gospodje in gospe.

Tako spremljajo škofa, odpevajoč drug drugemu, in grečo prav počasi, da se množica ne utruji. Pozno pridejo v cerkev Vstajenja, čeprav pridejo pozno tje, se še vendar opravijo večerne molitve.“

To je popis cvetne procesije, ka-

kršna je bila v Jeruzalemu proti koncu četrtega stoletja. Kmalu so začeli tudi po drugoč posnemati te obrede, in tako je nastala v teku stoletij naša cvetna procesija z blagoslovljenjem velikonočnega lesa.

Zabava.

Izdajstvo.

Povest iz polpreteklih dni. Spisal Starogorski.

(Dalje.)

„Zakaj bi naj pa Kalin volil Izidora, če sta si njegov sin in tista punca dobra? Ali sinu na ljubo?“ vpraša Janez, ali takoj se mu je zdelo, da je izrekel neumnost. Zakaj, Logar ga je pogledal, in njegov neusmiljen jezik se je zganil.

„Če bi tebi kdo natvezel, da je mesec štirioglat, pa bi mu verjel, tako si bedast, dasi nimaš otrok niti ti niti tvoja žena, vendar bi to moral vedeti, da stori oče, kateri ljubi svoje otroke, vselej to, česar ga prosijo, tem bolj, ako vidi, da je po njegovem mnenju vseeno, naredi tako, ali tako.“

Janez pa je prosil Logarja ves rdeč v licu, naj za božjo voljo že enkrat umolkne.

Logar pa, bodisi, da se ga je res usmilil, bodisi, da ni vedel, kaj naj bi še povedal, je rekel mirneje:

„Da pridemo do konca, bi bilo po mojem mnenju, da za sedaj še naprosimo Gorjaka, naj prevzame županstvo. Ta ne bode volil Izidora. Njegova hči je biser Slovenke in on jo zelo ljubi. K nji se zatečemo in njeni prošnji se bo udal, posebno, ker je itak slovenskega mišljenja.“

Logar je začutil, da je izrekel vse-kako veliko neumnost, ko je povedal: „k nji se zatečemo“, in že je pogledal po obrasih, ali se ni raztegnil kateri v porogljiv smeh. Pa ti so ostali resni, očitvidno misleč bolj na to, kako bi omehčali Gorjaka, kakor pa na Logarjeve besede. In ta se je zadovoljno od-dahnil, mrmraje sam pri sebi:

„Vraga, sedaj bi mi pa lahko kdo

zasolil, „k nji se zatečimo“, ha-ha, mi stari osli, ako bi bili le malo bolj prebrisan. Hvala Bogu, da niso.“

Vendar je Janez, kateri ni znal brzdati jezika, pograbil za drugo sredstvo, in rekel smeje:

„Ravno prej si povedal, da ni lepo, ako človek računja na taka sredstva“

„Daj Bog, da te krhne baba s kuhalnico po gobcu“, zamomlja Logar. V duhu pa pristavi: „Zdi se mi, da je ta še najpametnejši.“ Nato pa reče s povdarkom:

„Tu se gre za srečo celega okraja, in k temu so primorane prispevati tudi ženske, vsaka po svoji moči. Pa vi, ki se malo ali nič ne brigate za Bralno društvo, itak ne veste, kaj je to sreča in samostojnost naroda in „Slovenec sem“.

„O, jaz vem, kaj je to, „Slovenec sem“, vsklikne Janez.

Logar ga pogleda in pravi:

„Ti, da veš?“

„Da.“

„No, pa povej!“

Janez se komaj vzdržuje smeha in reče:

„Slovenec sem“, to je pesem... in sicer lepa pesem!“

Logar je planil po koncu, a takoj zopet sedel.

„Bedast si, kakor moj raztrgani čevelj, ker si pusti dopasti, da je strgan. Svetujem ti pa povsem resno, da se vpišeš v Bralno društvo, drugače ne vem, kaj bo s teboj.“

„O, sem že vpisan“, odvrne Janez z veselim glasom, zakaj prijalo mu je, da je tako počegnil Logarja.

„Saj sem tudi jaz vpisan.“

„Jaz tudi.“

„In jaz . . .“ so se oglašali.

„Logar misli, da je samo on!“

Logar se pa poroga:

„Ha-ha, vpisan?! Jaz sem tudi vpisan marsikje. Na primer: pri vojaki.“

„Aha“, mu seže Janez v besedo in vsi se nasmejejo.

Logar pa se ne da motiti in nasteva dalje:

„V krstnih bukvali sem vpisan . . .“

„V ženitvanjskih pa ne“, opomni nekdo.

„Nisem tako bedast“, odgovori Logar in nadaljuje:

„V zemljiški knjigi sem vpisan in marsikje sem vpisan.“

Janez pa dostavi:

„Tudi v Peklu.“

Logar pa zasuče ščetinaste brke in pravi:

„Pa ne tolikokrat kot ti . . . Kaj vam pravim, možje. To vam nič ne pomaga, če je kateri vpisan, videti se pa ne da nikoli.“

Sedaj se spomni Možgan, da je že čas, iti domov. Zato vstane in reče:

„Če bomo še dolgo tu sedeli, pa nas Logar vse spreobrne. Treba bo iti domov.“

„Seveda, prej se pa mora sam“, reče Janez, ki ga je močno veselilo, da mu Logar ni znal več odgovarjati.

III.

Volitve za občino Podlesje so se končale in izvoljen je bil Kalin. Gorjak ni hotel na doben način prevzeti županstva, k čemur ga po postavi tudi niso mogli siliti. In tako so izbrali za župana Kalina ne zato, ker drugega ni bilo, ampak ker so se njega najprej domislili. Za to so pa skrbeli nekateri, katere je podkupil Izidor, in ki so, žal, bili vneti njegovi častilci. Tem ljudem, in njim podobnih se nahaja v vsaki občini gotovo število, ni bilo drugega nič mar, kakor poln kozarec, bodisi tudi najslabše žganjice, samo, da je moral biti — zastoj. In šli so potem za darovalca v ogenj tako dolgo, dokler jim drugi ni ponudil več.

Podleščani pa niso bili prepirljivi,

in so se bolj brigali za svojo živino, kakor za volitve, dasi med njimi ni manjkalo vnetih mož, ki so sprevideli, da spada k umnemu domačemu gospodarstvu tudi umno občinsko gospodarstvo. Vendar ti niso mogli mahoma predrugačiti svojih sovaščanov, kakor tudi Izidorovi privrženci niso mogli dobiti vseh na svojo stran. Tako sta v vasi nastali, ne da bi se tega še kdo prav zavedal, dve stranki. Ena, ki je želela za župana moža-poštenjaka in narodnjaka, druga, ki je hotela tega, za katerega se jili je napajalo. Navadno je prišlo k občinskim volitvam le nekaj mož, in župan je bil izvoljen. Tokrat pa je bilo na volišču že večje število možakarjev, ki so pazedinjeni dali glasove Kalinu. Izidorovi privrženci so bili na vso moč veseli tega izida. Brž so ga obvestili o tem in pili na slavno „zmago“, kakor je to nazival Izidor. Drugi pa tudi niso imeli ničesar zoper Kalina, saj so ga poznali kot vrlega moža.

Čudno naglo se je izpremenilo v Podlesju, odkar je jelo delovati Bralno društvo in odkar je bilo Gasilno društvo s slovenskim poveljem. Sprva so se sicer norčevali vsemu temu, češ, da se v slovenščini ne more tako lepo izreči kako povelje, kakor v nemščini. Oni, ki niso bili nikdar vojaki, ti niso videli v tem sicer nobene razlike, in tem je bil slovenski „pozor“ lepši, kakor nemški: „Habt acht.“ Ali bivši vojaki so zmajevali z glavami in trdili, da slovenski jezik ni ustvarjen za povelja. Polagoma in polagoma so se pa tudi temu privadili in razun nekaterih, bolj zabutih, so spremenili svoje mnenje o tem, češ, da je temu kriva samo navada. Saj je znano, da se po vsem svetu nahajajo taki ljudje, kateri se tega, kar so si vtepli v glavo, ne morejo znebiti, in naj se jim potem še tako tolmači. Taki ljudje so navažno počasnejšega razuma, plitve duše, zato jim ni toliko zameriti. Saj jim tudi Podleščani niso, ko so slišali katerega takega zabavljati čez slovensko povelje, ampak so si mislili na tihem:

„Revež, kaj pa ti razumeš!“

Morebiti je tu in tam kateri skomiznil z ramami in odgovoril:

„Pa pojdi na Nemško, če ti tu ne ugaja, ti „Nemec“ ti.“

Tako so možje, kateri so vsejali z Bralnim društvom in s slovenskim poveljem pri Gasilnem društvu prvo seme narodne samozavesti in izobrazbe, jeli polagoma žeti sad svojega truda. In to vsejano dobro seme je bilo kakor tisto gorčično seme, iz katerega je vzrastlo mogočno drevo. Tej „novotariji“, kakor so vaščani te pojave sprva nazivali, se je najprej podvrglo mlado ljudstvo. Ta mlada, kakor vosek dozvetna srca, so sprejemala v se dolgo zanemarjeni čut ljubezni do slovenske zemlje, do svoje ožje domovine, in ta čut je prehajal nehotе v srca starejših. Stariši so že iz nekake prirojene ljubezni do svojih otrok zagovarjali to, česar so se njih mladi učili, in tako so se h krati jeli vsi zavedati svojih dolžnosti, da jim je zanj se borili in ga čuvati. Ljubiti svojo zemljo, svoj narod, potegovati se zanj, to je nekaj vzvišenega, lepega, plemenitega, le lopov, neznačajnejš in izdajalec temu nasprotuje.

Logarju sicer ni bilo najbolj po volji, da je izvoljen Kalin. In dasi je možakar kaj rad srebnil iz kupice, kjer ni treba plačati, vendar pa le ni pil Kalinovega vina, ali pa le toliko, kolikor ga je moral, da ga ni užalil. Hodil je zlovoljen okrog ter venomer štel na prste. Vsakokrat pa je nevoljen zamrmral in včasih tudi zaklel:

„Vraga, pa ravno ta Kalin.“

In vnovič je sešteval.

„Nič ne pomaga. Ravno Kalin manjka in ravno nanj so računali ti besič.“

Nato mu je leglo kakor oblak na čelo in zamišljen je tuhtal naprej. Nekoč pa se je napatil h Kalinu.

„Velja, kar velja. Skozi okno me ne vrže, in če me, nič za to. Bom vsaj vedel.“

Za kako uro se je vračal Logar od Kalina z jasnim obličjem. Nekako tako je moral izgledati Mojzes, ko je šel iz gore Sinaj ter nesel v rokah tabli z desetimi božjimi zapovedmi.

„Pa ni napačen ta Kalin . . . Ni in ni . . .“ je dal duška svojemu veselju. „Ne glede na izborno kapljico, kaj to, to se dobi drugod tudi, čeprav morča samo za denar, ampak to, da je naš.“

In besedico „naš“ je izrekel tako svečano, da bi ostrmel vsakdo, kdor bi ga slišal.

„Napačno sem ga sodil . . . res, napačno, kriv je njegov sin. Sedaj pa vem, da se Kalin na to ne bo oziral, niti volil Izidora, ne meneč se za dolg.“

In Logar je cmoknil z jezikom, kakor kak izurjen izvošček v mestu, ter dejal navdušeno:

„Živio, zmaga je naša!“

Kalina pa je skrbel njegov sin Matej. Pri vojakih se mu je celo predruščil. Prej delaven, sedaj ga delo več tako ne veseli. In od Logarja je stoprav sedaj razločno zvedel to, kar je prej slutil, namreč, da hodi za Izidorjevo hčerjo. Poznal je to žensko, ki je bila že v raznih mestih, torej kratkotalo za kmetijstvo nesposobna. Razumel je pa tudi s tem, zakaj Mateja kmetsko delo več ne veseli: „Ona ga zapeljuje v mestne službe“, je pomislil, in jeza ga je prišla. Niti misliti ni hotel, da je ona edina hči Izidorova, katera počeđuje njegovo veleposestvo. Kaj to, ko pa ni za kmetico, in v takih odnosajih izgine tudi graščina, če ni pametnega gospodarstva.

Izidor pa je bil vse drugega mnenja. Veselil se je tega znanja. Bil je to človek bahat in napihnjen, držeč na zunanji lesk, podoben pobeljenemu grobu. Dasi sam kmet, slovenskega rodu, preziral je kmete in sovražil Slovence ter se družil z nemško gospodo, katera ga je vedela hvaliti in ga pri tem skubila. Da bi se mu kmetje uprli, tega se ni bal, saj so mu bili mnogi dolžni, zopet drugi nevedni, kako bi se mu postavili po robu, in tako je kot načelnik okrajnega zastopa gospodoval kakor kak turški paša. Ali sedaj je jel polagoma slutiti, da se bliža nekak preobrat, in bal se je tega. Dasi ni bil praznoveren, vendar so ga vznemirjale ponoči vsakovrstne sanje in druge nezgode. Tako se je n. pr. nekoč, ko

je rezal svinčnik, vrezal v palec. Zamisljen je gledal na kapljico krvi, in lotila se ga je misel, da je to predznamenje, da ni več sposoben za urad.

„Že se bliža drugi, da te izpodrine“, se mu je zazdelo, da mu je nekaj zašepetalo izpod mize. Ko pogleda, vidi, da je padel na tla le papir, neko uradno pismo.

Njegova hči Toni je bila res zala deklica, ki pa se je umela prav dobro tudi igrati z moškimi. Kot divji sovražnici vsega, kar je slovenskega, jej je posebno prijalo, da je vlovila tega Kalina „kmetavza“, kakor je pravila drugim. Matej pa je bil ves zamaknjen v njene temne in ognjene oči in ni videl, da so to oči zmaja, kateri ga začavi.

Istotako kakor Logar, je tudi Izidor prešteval glasove in obstal pri županu iz Podlesja, Kalinu. Ta človek je bil središče vsega, njegov glas bo odločil, ali še ostane Izidor to, kar je, ali pa se podere vse v razvaline. Zato je nasvetoval hčeri, da če se že peča s tem Kalinom, naj vpliva nanj, da bo njegov oče na njegovi strani, in naj ga drži vsaj, dokler se ne končajo te volitve.

In Toni je vestno izpolnjevala to naročilo. Matej je poslušal njene, ljubezni polne, sladke besede, ne slute, da pije strup, ki bi utegnil biti poguben ravno tako njemu, kakor okraju. Oj tužna majka naša . . .

Volitve v okrajni zastop so se pa bližale z brzimi koraki. Izvoljeni so bili že volilni možje, ki so razun županov, volili tudi v okrajni zastop. Na obeh straneh so se seštevali glasovi, agitiralo se je z vso močjo. Rekel bi, celi okraj je bil kakor vulkan, v katerem vse vre. Slovenci so napeli vse svoje moči, da bi se znebili pogubonosnega tujega gospodstva.

Dočim so delali narodni možje s prepričevalno besedo, so nasprotniki napajali, pretili in obljubovali zlate gradove. Toni, zapeljiva kača, je pa kar sipala ogenj ljubeznivosti na ubogega Mateja. Bil je od sladke sreče ves omamljen. Bilo je zanj preveč. Več

si ni želel, in volitve so mu bile deveta briga. Pač je obljubljal svoji dragi, da bo oče volil tega, kogar mu bo on nasvetoval, a govoril še ni z njim, vedno je odlašal, tolažeč se sam pri sebi, da je še čas.

Nekoč se je delala Toni silno žalostno.

Matej jo je skrbno izpraševal, kaj ji je, ali je morebiti bolna? Ona pa je odmajala z glavo in jo povedila:

„Oče me je hudo ozmerjal in dejal, da me požene od hiše. V mesto pojdem!“

„In jaz grem s teboj“, je vskliknil Matej in jo slastno prijel za roko.

Rahlo mu jo je odtegnila.

„Kaj nama to pomaga, če oče ne dovoli.“

In pogledala ga je otožno.

„Pozabi me, Matej, pozabi me . . .“, oh, kako sem nesrečna.“

Matej pa je stal pred njo, bled kakor mrlič.

„Toni . . .“

„Matej . . .“

Hinavka je zaihtela, on ji je pa stisnil roko.

„Toni, zakaj me tvoj oče sovraži, sedaj, naenkrat?“

„Oh, ko bi ti vedel! Zvedel je, da je tvoj oče zoper mojega.“

Matej je stisnil pesti.

„Laž . . ., to je laž. Kdo to pravi?“

„Ne vem.“

Pogledala ga je skrivaj, in dobro se ji je zdelo, da ga je tako razvnela.

Matej pa je čutil v hipu, kakor bi ga nekaj zbodlo.

„Nikdar ne bo volil moj oče drugoga, kakor tvojega. Zapomni si to Toni.“

In odhitel je stran z naglimi koraki.

Toni pa je zrla za njim z bleščečimi očmi in s posmehom na ustnih.

„Dobro! To sem hotela.“

Nato se je obrnila in odš.a. polglasno peva je neko nemško melodijo, uprav, kakor bi se nič ne bilo zgodilo.

Matej pa je korakal urno naprej, kam, tega ni mislil. V glavi se mu je

zbirala brozga misli brez vsakega reda. Polagoma so se jele te misli uvrščati v red in tedaj je zaustavil korake.

Napotil se je domov. Govoriti mora z očetom, mogoče je res, da je obljubil drugim. Čutil se je krivega, zakaj že ni prej spregovoril ž njim. To mora popraviti, dasi mu ta posel ni nič kaj prijeten. Vendar mu je pred očmi vstajala podoba lepe deklice s temnimi, ognjenimi očmi in mehko, drobno roko, deklice, katere bo njegova bodoča žena. V tej slepi strasti ni pomislil, da ta mehka roka ne bo hotela delati, da to zalo obličje ne bo maralo, da bi ga pobarvalo solnce z drugo, zagorelo barvo, katere tako diči pridno kmetško dekle.

Oče se ni posebno začudil, ko ga je sin nekoliko obotavljaje vprašal, koga bo volil.

Zmajal je z ramami in se nasmehnil:

„Ne vem še.“

Matej se je oddahnil.

„Pa volite Izidora. Kaj se bodele prepirali ž njim in hodili za drugimi prenapetneži.“

Kalin se je z nova nasmehnil, a videlo se je, da se je premagoval.

„Saj sem ga tudi mislil.“

„Torej še niste onim drugim obljubili?“

„Katerim „onim drugim“?“

„No . . . onim . . ., tistim Slovencem?“

Oče ga je pogledal.

„Mar ti nisi Slovenec?“

Matej je zardel in pogledal v stran v zadregi.

„Si ali nisi?“

„Kaj pa drugega, kakor Slovenec.“

„To mislim tudi jaz. Tisto nemščino, katero so ti vtepla v glavo vojaška leta, te še ne naredi za Nemca.“

„Torej, volite Izidora?“

„Da!“

„Dobro!“

Matej je vstal, in kakor bi hotel obrniti pogovor drugam, je vprašal:

„Kedaj pa bomo orali za proso, oče?“

„Pojutršnjem sem mislil, da bi.“

„Bom šel jaz orat, oče.“

„Ali boš? . . . Jaz itak skoro ne morem.“

„Bom, oče.“

Ko je odšel Matej, je stari Kalin sedel še dolgo s podprto glavo pri mizi.

„Ko bi hotel postati drugačen. Hm, vem, da so te nagovorili, naj mi poveš, koga naj volim. Logar je vedel to. No, obljubil sem mu, da se ravnam po njegovem nasvetu. Mogoče mi res sina izuče. Tudi meni se zdi, da te tista ženska vodi samo za nos.“

Matej je bil pa zadovoljen. Komaj je čakal, da mine noč.

Bilo je drugi dan proti večeru. Zvezde so se prižigale na nebu in migljale tako ljubko ter zrle na ubogo, teptano slovensko domovino, kot bi jo hotele tolažiti in bodriti v tej dobi, ko kar gomazi odpadništva. Mesec je pokukal izza pogorja in se nasmejal s svojim debelim nosom in zijastimi ustmi vsemu svetu.

Kraj majhinega gozdiča ob cesti sta se sprehajala dva človeka, dekle in mladenič. Zadnji gosposko oblečen, dekle pol kmečko, pol gosposko. Govorila sta nemški:

„Prihodnji teden bo torej odločilna bitka, draga, in do tedaj naj še potrpiš? Zdi se mi še cela večnost!“

„Potrpi, moj Adolf! Gre se za našo stvar, za veliko Germanijo, katere otroci smo, in ne smemo se plašiti nobene žrtve“, odvrne dekle.

„Samo zato še tudi potrpiš, da boš vedela. Misel na našo veliko in slavno nemško državo me še drži, da še nisem vrgel tega prokletega slovenskega kmetavza kam med grmovje. Ali, kako vendar moreš trpeti, da se ljubkuje okrog tebe!“

„Ljubav do velike matere Germanije, dragi. Sicer je pa čuden ljubimec to“, reče dekle smehoma.

„Miren je in zadovoljen, če me sme samo gledati.“

Oba sta se smejala.

„Sedaj še niti ne sanja, da ga go-ljufava.“

In zopet sta se smejala, prešerno in zlobno.

„Prav se mu gođi. Taka dekleta niso za slovenske bedake.“

„Oče je dejal, naj ga držim, dokler ne minejo volitve. Veš, njegov oče bo volil mojega in mu bo potreben.“

„Saj za to je ta narod, da se izrabi nam v korist, da nam služi za hlapce in deklet, da nam nosi denar! Kaj bi si delali težko vest radi tega!“

Nato je rekel smehoma:

„Kaj bo potem, ko se volitve skončajo?“

„Se skonča tudi najina ljubezen.“

„Ali če te bo še nadlegoval?“

„Ne boj se.“

„No, vsekako to ne bo prijetno zanj in tudi za-te ne, ako je kak razgrajač, kakor so sploh ti ljudje.“

„Bom že skrbela, da me ne najde.“

„Prav imaš. Ko mu pošljeva poročno karto, bo že vedel, pri čem je. Za sedaj pa ga le držim, zakaj tvoj oče mora biti izvoljen.“

„To tudi bo.“

Odšla sta naprej, veselo se smejala in zaničljivo govorila o Slovencih.

Kmalu za tem pa je iz nekoga grama stopil človek. Bil je Matej. Bled je bil, kakor novopađli sneg, v očeh mu je pa gorel blazen ogenj. Obrnil se je za odhajajočima, dvignil pest in divje siknil:

„Prokleta . . .“

(Dalje prih.)

Pred božjim grobom.

V svetišče stopil sem sinoči,
ko vladal je že zunaj mrak;
tam htel prositi sem pomoči
Za te, moj narod siromak.

Ležal je v grobu, in tisoče
brlelo tamkaj je lučic;
pošiljal prošnje k Njemu vroče
za te, moj narod, svoj sem klic.

Gospod! Usliši prošnje moje,
jaz prosim le za narod svoj,
pomiri divje Ti vse boje,
in vzdigni s svojoj ga rokoj,

Spozna naj, da sovražnik kruti
zatreti dom in njega če,

moči podaj nam v bitki ljuti,
in zmage dan da nam prispe.

Dragotin.

Vstajenja dan.

Raz zvonika veličastno
danes zvoni se glase,
Kristus, Rešenik človeštva,
z groba danes slaven gre.

Proč je smrt, temota davna,
zmota in prevara vsa;
danes vrata so odprta,
sreča prava je prišla.

Vstal je Kristus, naš rešitelj,
vrata sreče nam odprl;
vstal, okove večne ječe,
za vse dneve On je strl.

Kristus! Narod moj ljubljenski
spanje tisočletno spi,
dan vstajenja naj i njemu
v kratkem času prisveči.
Vstane naj mogočen, časten,
naj bo vedno zmagovit,
naj prisije mu svobode,
sreče prave, krasni svit.

Dan vstajenja naj napoči,
za naš rod, Zveličar ti,
Ti ga dvigni, Ti ga vodi,
Ti ga brani večne dni!

Dragotin.

Lastovkam.

Lastovke iz daljnih krajev
Priletele k nam ste spet,
Vam v deželi, tam za morjem
Ne ugaja južni svet?

Domotožje v daljnem svetu
Vam obdalo je srce,
Lahnih krilec spet zletele,
V kras slovenske ste zemlje.

A srce nestanovitno
Vaše je, — kot moje tud',
Na jesen spet v kraje druge,
Gnal vas bođe veter hud.

Ni srce nobeno stalno,
Prave sreče tukaj ni,
Kot morja je val nemirno;
Bog ve, kje da mir dobi?

Lj—.

Razgled po svetu.

Dne 14. marca je neki Dalba hotel umoriti italijanskega kralja, ko se je peljal k maši za svojega očeta, ustrelil je trikrat proti kočiji, a zadel je le majorja Langa in njegovega konja. Mladi Dalba je bil ud lopovske družbe prekuhuhov, ki strežejo vladarjem po življenju. — V našem državnem zboru je predložena nova brambna postava, skatero se uvede dveletna vojaška služba in zviša število novincev. — Na Ogrskem še niso spekli novega ministrstva, zmede so velike in vse kaže, da bo treba korenite spremembe na madžarskem globusu, kjer ima vso oblast v rokah par zlumpanih grofov in pa židje. —

Tudi na Hrvaškem se bliža konec strahovladi nesposobnega bana Čuvaja. — Na Angleškem rudarji še naprej stavkajo; kake 4 milijone ljudi je brez dela, draginja je grozna in revno ljudstvo trpi lakoto, a voditelji (seveda dobro plačani) socijalnih demokratov ne puste, da bi začeli delavci delati. — V Trstu so spustili v morje novo velikansko bojno ladijo „Tegethof“. — Nemški cesar Viljem je obiskal našega cesarja na Dunaju in prestolonaslednika Franca Ferdinanda na otokih Brioni, kjer se sedaj mudi nadvojvoda s svojo obitelji, v Benetkah pa laškega kralja.

Dekliški vrtec.

Za „Naš Dom“. Sestre, ste tudi ve mojih misli? Ali veste ljube sestre, zakaj vas danes to vprašam? Ali vam je znano, kaj hočem s tem reči, oziroma vprašati? Veste, mnogokrat premišlujem, kako bi se potrudila, da bi vlila svojim slovenskim sestricam v njihova srca več navdušenja za naš prekoristni list „Naš Dom“. Mislim in mislim, kaj bi še napisala, da bi imela več uspeha za pridobitev novih naročnic. Čitam „Naš Dom“ od kraja do konca, kadar sem pa pri kraju, pa nehote vskliknem: Ohi, kako bi ga še rada čitala, pa ga ni več. Veste, vse se mi zdi prekratko. Res, moje vrle slovenske sestrice so veliko, veliko napredovale v pisateljevanju. Marsikatera tovarišica pred leti še niti najmanjšega pojma ni imela o tem, kar pride sedaj naravnost izpod njenega peresa. In vendar nam še zelo veliko manjka. Premalo se še gibljemo, premalo urimo. Prostega časa ne znamo še vse prav porabiti, da bi se prav izobrazile. Da rečem, premalo je še stanovitnosti. — Gotovo ste čitale v preteklem letu v enem uredniškem pogovoru, kjer je gospod urednik izrazil misel, da bi povečali „Naš Dom“. Opomnil je takrat dekliške zveze in sploh mladino, naj se

o tem posvetuje na skupnih sestankih in potem poročajo g. uredniku svoje mnenje. Vidite, ljube sestre, čitala sem številko za številko, in vendar nisem še do danes našla članka, ki bi o tem kaj poročal. Bom pa jaz začela, sem si mislila, bom vsaj videla, ali je kaj upati, da se uresničijo moje, že davno gojene misli in želje, da bi „Naš Dom“ razširili, oziroma povečali.

Kaj rečete sedaj na to? Kje se boste prve oglasile? Zelo sem radovedna! Vprašam vas torej, ljube sestre, ali ste tudi ve mojih misli? Ne bi bilo to nekaj pomenljivega? Seve, tako hitro to ne gre. In vendar, ako bi bili vsi enih in istih misli, bi imeli kmalu večji „Naš Dom“. Poglejte, ljube sestre, ali nam ni s tem g. urednik odkril svojo skrb za nas, da nas tako lepo na to navaja. On želi, da bi bil list večji, kajti dostikrat mora tudi on žalostno gledati doposlane dopise, ki ne morejo tako hitro na dan radi pomanjkanja prostora. Iz srca rad bi ustregel marsikateri dopisovateljici ali dopisnici uredništva poročati, da pride prihodnjic itd. Tudi to je sitna reč! Zato moramo pa tudi privoščiti g. uredniku več prostosti, kot je ima sedaj.

To pa kaj lahko storimo, ako vsi, vsi, izrazimo željo, da se naš mladinski list poveča.

Če bo pa zato nekoliko dražji, tudi nič ne stori; saj vendar ni to nobena svota, ki bi presegala pravo mejo. Koliko veselih uric nam nudi „Naš Dom“ na leto! Mislim pa, da tisti denar, ki ga izdamo za list, nikakor ne gre v izgubo, ampak nam prinaša še več „interesa“ kot pa oni, ki ga imamo naloženega v hranilnici, čeprav se nam obrestuje po 5%.

Kako, vam takoj pojasnim, samo dobro me poslušajte: Recimo, da plačamo na leto 3 krone za „Naš Dom“. Pride nedelja, pa imaš dovolj, ali vsaj malo prostega časa za razvedrilo. Tam zunaj vidiš mladino, ki celi popoldan popiva, ti pa sediš pri „Našem Domu“ in ga čitaš od kraja do konca. Drugi dan imajo oni prazne žepe, ti si pa vesel (vesela), in imaš še vedno kaj okroglega v žepu. Ker so se pa enkrat navadili pitja, ne zadostuje jim samo njihov zaslužek, ampak upravljajo še glavnico, ako jo mogoče imajo. Glavnice je vedno manjši kup, in nazadnje je pa en velik nič. Ti pa izgubiš na leto le par kronic, in vrhu tega si še lahko vesela in zadovoljna, kar je pa še največ vredno, pa: da ostaneš to, kar si, in si bistriš glavo ter navdušuješ za vse dobro.

Torej, sestre moje, ali ne bomo vse enih misli in želj? Govorite o tem pri sestankih ter poročajte, kako ste sklenile! „Naš Dom“ mora postati velik, lep, poln zlatih naukov, da ga boče vsaka Slovenka vesela. Da tudi mladeniči ne bodo prezrli teh mojih vrstic, sem prepričana in upam, da bodo edini z našimi mislimi. In če bo „N. D.“ večji, bo obširnejši tudi naš dekliški vrtec in delokrog Orlov.

Sedaj pa pričakuje odgovora vaša dobro misleča in vam dobro želeča slovenska sestrica
Pepca S.

Snaga. „Snaga in red vzdržuje svet, nered je nemir in pogube vir“, pravi pregovor. Gospodinja je treba torej pred vsem snage, ako hoče, da bo de v hiši mir in zadovoljnost vladala.

Nesnaga je v domači hiši največkrat vzrok prepiru. Pojdimo in si oglejmo hišo, v kateri ni redoljubne gospodinjne. Hišna oprava, stoli, miza, okna polna prahu, večkrat tudi blata. Otroci zamazani, podijo se po mizah in po klopih, celo po posteljah, vse križem je razmetano. Okna se od nesnage skoraj ne dajo odpreti, saj ni čuda, celo zimo jih ni nikdo odprl in pomil. Sveži zrak ni prišel zimski čas skozi nje v sobo, zato že ko notri stopiš v tako hišo, ti takoj nos pove, kaka gospodinja je v hiši. Ko bi si še upali malo pogledati po posteljo? Metla že menda dolgo ni švigala tukaj. Kaka je šele postelja znotraj, to si že moramo misliti, ne da bi pogledali. Ni čudno, ako je mož potem nevoljen, prepir ne izostane. Ves drug vtis napravi na nas čedna, snažna hišica. Borna je videti na zunaj, majhna in nizka je, pa vendar vabljava in prikupna. Okna, dasiravno mala, so okrašena s cveticami. V sobi je vse lepo umito in pometeno. Od stropa ne vidiš viseti dolgih pajčevin. Tu vlada pač snaga; gospodinja je pridna in redoljubna, to zapažiš na prvi pogled. Tukaj je tudi prav gotovo doma zadovoljnost.

Snaga je treba tudi prav posebno v kuhinji, toda o tem mi ni treba niti govoriti. Kjer sta red in snaga v hiši, tam je prav gotovo tudi v kuhinji. Da je gospodinja redna, tega se mora naučiti že kot deklica. Če kot mladenka ne boš snažna, ne boš tudi pozneje. Zato že sedaj, kot mladenke, moramo skrbeti v domači hiši za snago. Snaga je tudi pol zdravja. V snažno hišo ne bo tako hitro prišla kaka nalezljiva bolezen. Zato je treba prav posebno skrbeti za čist zrak v sobi. Posebno, kjer spi več ljudi v eni sobi, tam je zjutraj zrak ves okužen, zato je neobhodno potrebno, sobo prezračiti. Neki pregovor pravi: „V sobo, v katero ne najde zrak poti, jo najde zdravnik.“

Zahvala „stari kuharici“. V 6. številki „Našega Doma“ čitam slovo naše, nam nepozabljene, vrle „stare kuharice“. Ker nam je pa ona dala v teh dveh letih toliko lepih navodil, se

žutim poklicano, izreči najlepšo zahvalo za njen trud. Težko je slovo od Vas, in vendar nas še navdaja up, da se še nadalje oglašate v „Našem Domu“, čeprav v drugi obliki. Spoznale Vas! — bo mo takoj.

V imenu vseh slovenskih deklet in bralk, kakor tudi sodelovalk „Našega Doma“ Vam izrekam pristrčno zahvalo za Vaš trud in požrtvovalnost! Veliko ste storile dobrega, zato vam ostane mo vedno hvaležne!

Čeprav Vas ne poznamo vse osebno, pa Vas vse spoštujemo, kajti preveč ste se že trudili za nas, da bi Vas mogle izbrisati iz spomina.

Povrniti Vam pač ne moremo nikdar, le svojo hvaležnost Vam moremo javno izreči. Bog in Marija naj Vam enkrat obilo poplačata, kar ste storili v blagor slovenskih deklet.

Svetovalka. Kakor se je namignilo že v zadnjih dveh številkah „Naše-

ga Doma“, hoče „dobra gospodinja“, oziroma „stara kuharica“, stopiti v pokoj, ter prepustiti svoj prostor spretnejši naslednici, namreč „Ljubljanski dobri kuharici in gospodinji“. Način tega nadomeščevanja je že razložila v zadnjem dopisu. Če se gospod urednik s tem strinja, hoče upokojenka odslej nastopiti kot neka svetovalka v raznih praktičnih zadevah ter odgovarjati na slučajna vprašanja. Torej na dan mladenke z vprašanji in dvomi, da svetovalki ne bode zmanjkalo dela! Kadar ne bode snovi v vprašalnem predalčku, pa bode vaša stara prijateljica sama prišla z raznimi praktičnimi nasveti ter se tudi nekaj bavila z zdravoslovjem, v kolikor je namreč potrebno znanje vsaki dobri gospodinji. Za danes le ta uvod, oziroma ta obljuba; pričakuje se prvi migljaj od vaše strani. Drage čitateljice, ali soglašate z novo Svetovalko?

Društveni glasnik.

Konjice. Dekliške zveze redni mesečni shod in občni zbor se je vršil dne 2. svečana. Po otvoritvi ste deklamirali sestrici Orož „Cvetlica in svečan“, Ant. Arbajter „Senca“, Iv. Kračun „O veselju.“ Predsednica nas je v svojem govoru opomnila, da vstrajajmo obljubi, katero smo storile pred tremi leti na današnji dan pri ustanovitvi naše Dekliške zveze, namreč da bomo skrbele, da bo naša zveza vedno napredovala, nikdar pa nazadovala. Sedanji neumorno delavni duh, voditelj, č. g. Jernej Podpečan, nam med raznimi poučnimi črticami priporočajo posebno to, naj bi skrbela vsaka deklica, da bi besede zlatih nauk, katere slišimo v cerkvi in pri poučnih predavanjih, padle na rodovitna tla ter orodile obilen sad. Dne 3. sušca je imela Dekliška zveza zopet dobro obiskan mesečni sestanek. Po otvoritvi č. g. duh. voditelja so pevke zapele par mičnih pesmic. Pohvala pevk je ob enem tudi izraz hvaležnosti skrbnemu in marljivemu organistu g. Ludoviku Potočniku. Nato je deklamirala Orož „Agitacijo tržaškega agenta za Bogoljuba“, Julia Pavlič „Rabelsko jezero.“ Marija Orož nam je še povedala par zanimivih nauk. Ustanovilo se je 31 bralnih krožkov. Končno nam še č. g. duh. voditelj opišejo korist domačega knjigovodstva in nekaj o varčnosti; „ne delaj izdatkov na račun tega, kar še misliš zaslužiti.“ Me pa, predrage mladenke, pokažimo svojo zavednost v vsakem oziru, bodisi v verskem ali narodnem. Res je

dandanes hud boj za sv. vero in slovensko domovino, ali ne ustrašimo se ga. Saj nam je ljubi Bog podaril dar moči in razuma, da smo zmogne izvrševati zlate nauke in modre nasvete naših dobrih in skrbnih duhovnih voditeljev. Za njih trudapolno delovanje pa jim bomo izkazale največjo hvaležnost, ako bomo vstrajale na naši začrtani poti, združene v miru in edinosti, ter v pravi sestriški ljubezni, dokler ne dospemo do vrhunca slavne zmage. Kako silno je torej potrebno, da se mladina že v zgodnji mladosti oboroži s krepkim ščitom proti ostro nabrušenim puščicam ljutega sovražnika. Ti krepki in blesketvoči ščiti slovenske mladine so naša katoliška izobraževalna društva — naše dekliške zveze. Tukaj se lahko izuri priprosta deklica v pogumno in neustrašeno govornico. Kot taka vliva v sreca svojih tovarišic vročo ljubezen do Marije in naroda; ona lahko v jedrnatih besedah, zanašajoča se na svojo mogočno Zaščitnico, pobija vse dvome in mlačnost, prežene otožnost in nevoljo. Ravno v Dekliški zvezi zajema dekleta največ hrabrosti in poguma in ravno tukaj se ji nudi lepa prilika pridobiti si potrebno izobrazbo. Če gledamo vedno in vedno naprej, pač zavzema povsod prvo mesto edino le izobrazba, kajti brez nje bi ne mogla mladenka nastopiti javno kot govornica, še manj pa „prav“ delovati za blagor naše Slovenije. Zato pa kliče vsem tovarišicam, da: „Le tisto dekleta kaj velja, katero hrabro srce ima!“

St. Jur ob juž. žel. Dne 17. marca je imela Mladeniška zveza svoje mesečno zborovanje. Zbralo se je precejšnje število fantov. Naš vrli predsednik, ki je čast in ponos naše Mladeniške zveze, Vinko Čretnik, otvoril zborovanje in pozdravi mladeniče z lepim krščanskim pozdravom: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ in govori, da se človek spozna tudi po pozdravih. Potem sledi deklamacija „Zlati orehi“, ki jo je prav lepo deklamiral Kozer Jožef. Nato govori Golob Janez: Vzgojujmo se. Zolar Iv. mlajši deklamira prav spretno pesem „Gozdu.“ Tajnik Mladeniške zveze, Martin Soler, govori o namenu mladeniških zvez in povdarja, naj bi bilo mladeniških zvez geslo: Z Bogom in Marijo za slovensko domovino. Godec Jože deklamira mično pesmico: „Zakaj sije solnce od sotah?“, za kar je žel veliko pohvalo. Nato še govori duh. vod. č. g. Blaž Dvoršak o domačih družtvih. Pristopilo je zopet nekaj novih udov. Shod zaključil predsednik in se zahvalil za obilno udeležbo. In tako, dragi urednik, je prav veselo življenje med nami, saj:

Slovenski smo fantje,
S St. Jurja doma,
smo en'ga duha
in en'ga srca.

Mi smo domačini,
Smo gorke krvi,
za narod živimo,
za brate smo vsi.

Kapela pri Radincih. Lepo slavnost smo obhajali na praznik sv. Jožefa, dne 19. marca, na visokem kapelskem hribčku. Razgled iz našega hriba privablja že sam na sebi domačine in sosede, da si pogledajo lepoto naše domovine daleč na okrog. Ta dan pa nas je še posebej vabila mladinska slavnost, ki se je vršila v cerkvi in izven cerkve. Zvedeli tudi smo, da bo prihitel v našo sredo dobroznani prijatelj slovenske mladine in navdušeni njen organizator velečastiti gospod dr. Hohnjec iz Maribora. Zato smo prišli še v večjem številu. Došli pa so tudi iz sosedščine mladeniči in dekleta. V cerkvi je imel gospod dr. Hohnjec krasen govor, ki se je nanašal na svetopisemske besede: „Idite k Jožefu in karkoli vam on reče, storite.“ Po cerkvenem opravilu je bilo zborovanje v šoli. Poleg mladine so se zborovanja udeležili tudi možje in žene. Dr. Hohnjec je govoril o potrebi temeljite izobrazbe za naše ljudstvo, posebno za mladino. Živimo v resnih časih, ko je skrajna potreba, da skuša postati sleherni dobromisleč Slovenec in Slovenka izobražena. Močna naša izobraževalna organizacija, S. K. S. Z., društva, dekliške in mladeniške zveze nam nudijo dovolj prilike, da se izobrazimo in organiziramo. Govornik je ob koncu tudi izrazil željo, da bi Mladeniška zveza, ki je nekaj tako lepo delovala pri Kapeli, se oživila in da bi se ustanovila Dekliška zveza. Navdušeno pritrdjevanje je sledilo krasne-

mu govoru. Govorili so še na to: g. Divjak, zastopnik šentjurske Mladeniške zveze in odposlanka gornjeradgonske Dekliške zveze. In sprožila se je tudi misel osnovati dekanijski odbor dekliških zvez. Veselo smo se razšli z nadejo, da bo imelo to zborovanje gotovo zaželjene uspehe! Mladina kapelska, le korajžno naprej!

Braslovče. Gotovo se še spominjate, spoštovani g. urednik in cenjene čitateljice »Našega Doma«, da se je lansko leto tudi pri nas ustanovila dekliška zveza. O ustanovnem shodu, kateri se je vršil dne 26. marca smo že poročali; potem pa ni bilo več duha ne sluha o nas v našem nam nad vse priljubljenem listu. Mogoče si že mislite, da je šla naša zveza rakovo pot, a da temu ni tako, Vam hočem danes na kratko opisati delovanje v naši zvezi. Takrat ko se je zveza ustanovila, je pristopilo 68 deklet, sedaj pa šteje naša zveza že čez sto članic. Imele smo 8 prav dobro obiskanih sestankov, na katerih smo slišale mnogo lepega in koristnega; dekleta so nastopala z raznimi poučnimi govori in deklamacijami, in vmes so nam preč. g. kaplan povedali vsakokrat kaj zanimivega. Počastila nas je enkrat s svojim obiskom tudi vrta predsednica Savinjskega okrožja, mladenka Marija Drev iz Petrovč, katera je nastopila tudi s krasnim poučnim govorom. O vsakem sestanku na dolgo in široko pisati, se mi zdi neumestno, ker bi s tem moj dopis preveč prostora porabil, poleg tega pa bi se zamerila tudi drugim dopisnicam, katere tudi rade zagledajo svoje dopise uvrščene med drugimi. A zadnjega sestanka dne 11. febr. ne morem in ne smem zamolčati. Ta dan se je namreč vršil sestanek deklet za celo Savinjsko dolino tukaj v Braslovčah. Dolgo časa smo si že Savinjske želele poznati pridno dopisovalko »Našega Doma« in požrtvovalno delavko na polju mladinske organizacije, gospodično Pepco Senica, trgovsko pomočnico v Šmarju pri Sevnici, in isti dan se nam je hvala Bogu ta želja vendar enkrat izpolnila. V svojem poldruugo-uro trajajočem govoru nam je spretna govornica razložila mnogo lepega in koristnega. Posebno nam je priporočala mir in edinstvo v naših zvezah, kajti tega nam v naših zvezah tako zelo primankuje; navduševala nas je nato, da se poprimemo naših zvez z vso ognjevitostjo ter gledamo, da se ta tako svež in oživljajoč duh, kateri je zavel zadnji čas tudi med dekleti v Savinjski dolini, ne razkadi, kakor megla, temveč da z Marijino pomočjo delujemo vedno bolj in bolj za naš verski in narodni blagor. Bog Vam naj poplača, požrtvovalna gospodična, mi pa Vam obljubljam, da se hočemo ravnati po Vaših navodilih in naukih. Nastopile so še potem razne govornice, in sicer: Juljana Ocvirk nas je pozdravila v imenu Št. Pavelske zveze ter nam opisovala trojno domovinsko ljubezen; Nežika Perc iz Celja nas je svarila pred alkoholom. Marija Dimec iz Št. Petra je govorila o pomenu dekliških znakov. Berta Partel tudi iz Št. Petra je priporočala, da bi naj bilo več vzajemnosti in medsebojne ljubezni med mla-

denkami. Nežika Košak iz Pake je izražala veselje nad mladenkami dekliskih zvez. V imenu St. Jurske dekliske zveze nas je pozdravila Zofija Lukmam. H koncu je povzela besedo še naša predsednica ter se v lepo sestavljenem govoru zahvalila še enkrat vsem govornicam in sploh vsem udeleženkam. Na poziv gospodične Pepice smo še zapele pesmico »Slovensko dekle« in razšle smo se vesele vsaka na svoj dom. Iz tega toraj lahko sprevidite, cenjene čitateljice, da smo delovale v prvem letu obstanka naše zveze prav dobro. Upati pa je, da bo naše zveza v prihodnje še bolj cvetela, kakor do sedaj. Toraj dekleta pogum in veselje! Katere še ni pri nas, se naj nam nemudoma pridruži, ker ne bo Vam žal. Naj bi vsa dekleta naše obširne fare prevevala ena in ista verska in narodna misel. Vsem dekletom širne Slovenije, posebno pa članicam naših dekliskih zvez pošilja nebroj pozdravov

Mladenka iz Braslovč.

Cirkovce na Dravskem polju! Zadnji čas se je začelo po Našem Domu nekaj bliskati, kar posebno nam cirkovskim mladenkam zelo ugaja, stalo je namreč črno na belem: Dekleta, v boj zoper pijančevanje! in drugič: Mladdenke na vojsko zoper pijančevanje! No, mladdenke potem pa se le dajmo, da se pokaže, v kateri župniji so bolj zavedne in korajžne mladdenke, ki si namreč upajo živeti brez vseh opoinih pijač. V Cirkovcah so mladdenke, ki jih ni samo lepo videti, ampak še lepše slišati, kadar pri skupnem sestanku stopajo na oder in se navdušujejo za abstinenco, in to je znamenje, da se je tudi med Cirkovsko mladino vzbudilo zanimanje za dobro stvar. Pri nas se mladdenke že pogumno vojskujejo zoper kralja alkohola. Zato pa, če hočete kje za abstinenco delovati, pridite se v Cirkovce učiti, saj nas pa tudi je lepo število popolnih abstinencek. Ve Cirkovške mladdenke pa, ki ste do zdaj abstinenco gledale samo po strani in Vam je bila to deveta briga, zdramite se tudi ve in primite za orožje ter korajžno na vojsko, da bo zmaga naša. Mladdenka, ki hoče biti kedaj močen steber domovini in trdna opora naroda slovenskega, pač ne sme v dekliskih letih, ki so podlaga poznejšemu življenju, prezirati takih koristnih naprav kot je abstinenca,

Zato pa na delo deklice mlade
Da osrečimo sebe in svoje nam drage.

Cirkovška mladdenka Tončika.

Sv. Peter na Medvedovem selu. Naša dekliska zveza je priredila dne 3. sušca poučni sestanek s sledečim vspeodom: Voditeljica otvori zborovanje s kratkim a podučljivim nagovorom. Tajnica poroča po zapisniku o zadnjem shodu dekl. zveze. Na to sledijo deklamacije: »Veliki petek,« Vehovar Marija; »Beg v Egipet,« Pelko Julja; »Trepetlika,« Sekirnik Kat. Vlč. g. duhovni voditelj povdarjajo potrebo branja nabožnih knjig. Vehovar

Ana ocenjuje vrednost gospodinske izobrazbe, razloži v kratkem vsebino knjige: »Gospodinjstvo« ter jo priporoča mladenkam v čitanje. Drogenik Mar. pojasn najnujnejše zahteve lepega vedenja. K sklepu g. duh. voditelj nekatere točke še posebej razloži ter vspeodbujajo udeležence k še krepkjšemu delovanju. Daj Bog, da bi se dobrohoteči nauki tudi vedno v življenju dejstvovali.

Sv. Lovrenc v Sl. gor. Tukajšnja mladdenška zveza je imela svoj IV. letni občni zbor dne 14. januarja s sledečim spedom: Predsednik Fr. Horvat se zahvali vsem, ki so kaj zvezi pripomogli, prigovarja, naj bi se člani v prihodnjem letu še bolj zanimali za delovanje pri zvezi, ter priporoča vsem udom mladeniški znak; tajnik L. Horvat poda tajnikovo poročilo. Navdušuje mladdenice za delovanje v prihodnjem letu ter konečno govori o slovenskega mladdeniča spremstvu v življenju. Blagajnik Fr. Čuš poroča o dohodkih in izdatkih. Podpredsednik Iv. Petek govori o predmetu: Vzgojujmo se. Č. g. kaplan Jož. Skvarč vabijo mladdenice, naj se udeležijo romanja k evharističnemu shodu na Dunaj, priporočajo društveno delovanje ter razloži trojni glavni namen naše zveze, namreč: verski napredek, umno gospodarstvo in ljubezen do naše domovine. K sklepu je bila volitev odbora. Izvoljeni so bili sledeči odborniki, kateri so si potem med seboj službe tako razdelili: Jan. Petek predsednik, Jak. Kležar podpredsednik, L. Horvat tajnik, Ant. Hrga tajn. nam., Fr. Čuš blagajnik, F. Lajh blag. nam., Mar. Gril odbornik. Dne 11. februarja je priredila naša ml. zveza veselico. Na sporedu je bilo: petje, 2 govora in 2 igri. Mladdeniči pevci so zapeli sledeče pesmi: a) Ne vdajmo se, b) Domovina, mili kraj, c) Hej rojaki. Govorili so č. g. kaplan Skvarč in g. Ljud. Koser. Č. g. kaplan so se najprej v imenu mlad. zveze zahvalili našemu dosedanjemu predsedniku Fr. Horvatu, ki je sedaj stopil v zakonski stan, za njegovo vneto, vsestransko delovanje pri zvezi ter predlagali, naj se izvoli za častnega člana. Vse je z veseljem temu imenovanju pritrdilo. Razložili so dalje tudi, koliko nam koristi branje poštenih knjig in časopisov. G. Ljud. Koser je v krasnih besedah predložil življenjepisa našega nezabnega pisatelja Josipa Jurčiča. Uprizorili smo tudi dve igri: »Rdeči nosovi,« in »Ženin Miha,« ki sta nudili obilo zabave, zraven pa tudi veliko pouka. Čistega dobička je bilo 18 K 26 h, ki se bo porabil za knjižnico izobr. društva.

Zibika. Kaj vse premore in zna Marijina družba, se je kaj lepo pokazalo na dan 28. svečana pri nas v Zibiki, ko smo spremile k zadnjemu počitku rajno Barčo Stiplovšek v enaindvajstem letu njene starosti. Bila je rajna Barča sprejeta v Marijino družbo v sosednji župniji v Šmarju pri Jelšah, zato se je udeležilo tega pogreba nad trideset Marijinih družbenic iz Šmarja. Prišle so nekatere v beli obleki, z venci na glavi in s prelepim znakom, Marijino svetinjo. Ker je bilo zelo lepo in prijazno vreme, so

prišle celo s svojo prekrasno zastavo, z venci in s križem, ter tešče, da so prejele sv. obhajilo, katerega so darovale za rajno svojo sestro. Zapele so ji nekaj kitic v slovo od Marijinega otroka. Tudi od Sv. Petra na Medvedovem selu se je udeležilo nekaj Marijinih družbenic, tega prelepega pogreba, ker takega še v naši župniji ni bilo. Vodili so ga celo preč. g. dekan Ivan Bohanec v spremstvu domačega prečastitega g. župnika ter nam v prav lepem in ganljivem govoru naslikali življenje pod Marijino zastavo, katera nas varuje, brani in ščiti v tem viharnem življenju ter enkrat srečno pripelje v nebeško domovino. Tako je pokazala vrla družba Marijina iz Šmarja svojo nad vse požrtvovalno ljubezen do svoje sestre, ki je postala žrtva eno leto trajajoče, mučne bolezni, hude sušice, ki ugonobi marsikatero mlado življenje. Ti pa, draga Barča! Sladko tam počivaj, Mir in srečo rajsko uživaj; Pri Jezusu in pri Mariji, nam vsem izprosi sveti raj.

Družbenica Marijina.

Ljutomer. (Glasovi iz Mladeniške zveze.) Celo leto ni bilo nobenega poročila od naše M. z. in si je marsikdo, menda tudi g. urednik — mislil, da Ljutomeržani spimo spanje pravičnega. Pa temu ni tako, gibljemo se še takole v srednji meri, kakor je razvidno iz naslednjega poročila. V vsem je imela naša zveza v minulem letu 8 poučnih sestankov in sicer dne 12. februarja 1911. prvi sestanek, v katerem je Naš Dom poročal. Drugi sestanek se je vršil 12. marca. Govoril je tov. Fr. Slavič o pomenu »Mladeniških« v občeh, in č. g. duh. vod. o krščanskem značaju slovenskega mladeniča. Tretji smo se zbrali 25. junija. Takrat nam je mladenič P. Brumen polagal na srce, kako naj skrbimo za svojo in bližnjega prosveto, č. g. duh. vod. pa nadaljujejo svoja izvajanja o kršč. značaju. Na četrtem sestanku dne 3. septembra govori predsednik Ribič in navede koristi, ki je imamo od M. z. v npravstvenem in verskem oziru, končno navdušuje zbrane za »Orla.« Č. g. A. Lovrec nadaljuje spet svoja predavanja o kršč. značaju, ki je zlasti potreben v družabnem življenju. Peti sestanek se je vršil 5. oktobra. Tajnik gospod Erjavec načrta nekaj program za praktična predavanja, ki jih naj uvede M. Z. Navede nekatere točke, kakor: Apologija, pravna vprašanja, zdravstvo in zmernost, krajevna zgodovina in načelna politična vprašanja. Č. g. duh. vod. nam nato v svojih izvajanjih jasno osvetljuje naziranje soc. dem. napram veri, o kateri pravijo, da je zasebna stvar, kar pa si mokači tolmačijo po svoje. Šesti sestanek 3. decembra. Prečita se pismo odbora »Podzveze štajerskih Orlov« zastran telovadnega tečaja v Celju, nakar se izbereta za ta tečaj dva mladeniča P. Brumen in Jan. Ribič. Č. g. A. Lovrec nam še razložijo načela raznih veropovedanj napram kat. cerkvi. Sedmič smo se zbrali dne 7. januarja 1912. P. Brumen nam oriše glavne poteze iz pravil telov. odseka Orla, nakar se vname debata zastran »Orla,« ki je zadel na nepričakovane ovire, glavna med temi

je mlačnost nekaterih merodajnih faktorjev. Razgovor pride tudi na »Slov. Stražo.« Sklene se polagati več pozornosti in skrbi za njo. Priporoča se, nabaviti nabiralnike v korist »Slov. Straži.« Slednjič se še je pobrala udnina M. Z. po 10 v. Zbralo se je 4 K 10 v Osmi sestanek se je vršil 11. februarja 1912. Tajnik poroča o delovanju M. Z. v preteklem letu. Sicer ni bilo vse tako, kakor bi imelo biti, ker je bila včasih slaba udeležba. Navadno se je zbralo 20—35 članov. Želeti bi bilo pri naših razmerah večje zanimanje za zvezo. Fantje ljutomerske okolice! Kje je vaš ponos? Ali se to pravi korajža, če se proti zvezi in temu, kar se v njej vrši, držite kakor mila Jera. To je skrajna malomarnost. Vsaj tisti se naj zganejo, ki so sicer pri bralnem društvu, a se iz neznanega vzroka ogibljejo zveze. Kajti na škodo ne bo nikomur, če zdaj kaj koristnega sliši. Zato pa fantje! Na korajžo! Otrosite se vendar enkrat te nesrečne mlačnosti! Po končanem poročilu nam nadaljujejo č. g. duh. vod. svoja predavanja o značajnosti. Predsednik Ribič pa v svojem govoru bodri fante, naj si osnujejo telovadni odsek. Priporoča se še poslednji ustanovitev »Čebelice,« ki naj navaja člane k varčevanju. Tako smo se gibali v preteklem letu, ne ravno preveč živahno pa tudi nam ne more nihče očitati lenobe. Omeniti moram tudi, da imamo pevski odsek, a žal, obiskuje ga le 6 fantov. Ali v ljutomerski župniji nedostaja pevceve, ali ima že spet mlačnot svoje prste vmes! Odgovorite fantje z obilnim pristopom. Na občnem zboru, ki se je vršil dne 10. marca 1912. je pristopilo na novo k zvezi 18 članov. Skupno nas je zdaj 51. Tudi odbor smo si nekaj predrugačili. Izvoljeni so sledeči: Predsednik Jan. Ribič, podpreds. Fr. Sagaj, tajnik A. Erjavec, knjižničar Pet. Brumen, blagajn. Fr. Slavič, odborniki: Al. Viher, Al. Štampar in Fr. Slavinec. K besedi se še oglasi Fr. Slavič in č. g. duh. voditelj, ki nam navedejo vzroke nevere, kakor: napuh, nevednost in npravna pokvarjenost. — Da bi se v tekočem letu živahneje gibali, je želja vseh naših prijateljev, kakor tudi vašega tajnika.

Selnica ob Dravi. Praznik Oznanjenja Marijinega je bil pri nas v posebnem oziru mladinski praznik. Veliko mladeničev in deklet je ta dan pristopilo h Gospodovi mizi. Prof. dr. Hohnjec je predpoldne govoril o pomenu Marijinega čiščenja posebno za mladinsko odgojo; popoldne pa je imel nagovor, v katerem je razlagal bistvo in veliko važnost Marijinih družb ter priporočal novim in starim članom, naj vestno izpolnujejo svoje dolžnosti kot Marijini družbeniki in družbenice. Nato je bila ustanovitev mladeniške Marijine družbe, k kateri je že pristopilo precejšnje število mladeničev, in hkrati sprejem novih članic deklishe Marijine družbe. Tudi pri nas se giblje in napreduje poštena mladina.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Dragi bralci in bralke Našega Doma! Hočem vam kratko opisati, kaj smo delali v preteklem letu, da kje

ne boste mislili: šentjurske mladenke so se izločile iz našega delokroga, ker nič več ni slišati o njih. A naša dekliska zveza še ima, dokaj življenjske moči, četudi zadnji čas ne odgovarja povsem svojim pravilom. Zveza ima v tekočem letu čez 100 članic, ki se precej redno in tudi z zanimanjem udeležujejo mesečnih sestankov. Tvarina, ki se je obdelovala na teh shodih, je bila raznovrstna. Največ predavanj so imeli duh. vod. č. g. Ratej in sicer »O suženjstvu« dvojce predavanj, potem »o rastlinskem življenju in njega hranitvi«, »o strahovih — je li možno, da se vračajo, oziroma prikazujejo mrtvi«, »sežiganju mrličev«, troje predavanj, in »zakaj ljudje izgubivajo vero«. Tudi dekleta so se pridno oglašale z deklamacijami in govorčki; tako smo imeli več lepih deklamacij, kot: dar sprave, zl. Medved, V pepelnici noči, zl. S. Gregorčič, Slovenska govornica, zl. A. Medved, Smrt sv. Metoda in Kmetska koč, po N. D. Tudi za druga vprašanja se zanimajo naše mladenke, kar so večkrat izražale v primernih govorčkih, n. pr. Devica Orleanska — vzor dekletom, Vrednost kmetkega stana; udeleženka je poročala o zanimivem in poučnem gospodinjstvem tečaju na Teharjih, kakšna naj bo slovenska deklica da bo sebi v korist, drugim v veselje, diko in ponos svojemu narodu? Dne 4. svečana je imela zveza svoj občni zbor z običajnim vspremem. Izvoljen je bil soglasno stari odbor, le namesto odsotne podpredsednice je bila imenovana M. Horvat. Mladike! V preteklem letu je šla mimo nas marsikaka bridka urica, a nič za to! Pred nami so jasni cilji, ki sodijo k sreči časni in — večni —. Sledimo jim vztrajno v edinstvi in ljubezni! Oklenimo se navdušeno svoje zveze, da bo zares mogočno ognjišče do domovinske ljubavi, ki bo s svojo svetlobo in toploto ogrela vso lepo Ščavniško dolino!

Sv. Križ na Murskem polju. Dragi Naš Dom, sprejmi tudi od nas Križevskih mladenk par vrstic, mislim da od zdaj naprej boš sprejemal bolj pogosto naša poročila. Ker kakor upamo, se bo ustanovila pri nas v kratkem dekliska zveza, potem bomo pa vedno naprej poročale o svojem delovanju, dozdej tudi nismo spale, da še bi se le zdaj vzdramile in vstale, ampak delale smo kolikor je bilo v naših močeh, za blagor mile slovenske domovine, pri tem smo bile vstrajne, a molčale smo, ker še nismo imele dekl. zveze in se nam ni zdelo potrebno, da bi vse poročale, kar smo v svojem delokrogu storile. Naš velečastni g. župnik nam modro vodijo našo deklisko Marijino družbo, ki je zares čast in ponos naše župnije, ustanovili so bralno društvo za moše in mladeniče, in pa deklisko knjižnico, kar je vse velike važnosti. Naše sosedje nam očitajo, da spimo, ker še nimamo dekl. zveze. Bodite prepričane, da to ni res, me sicer spoznavamo korist in potrebo dekl. zveze, pa vse se naenkrat ne more zgoditi. Naš sedanji č. g. kaplan so takoj pri nastopu izrekli željo, da bi radi ustanovili med nami dekl. zvezo, in sicer takoj po Veliki noči, me se veselimo že tistega dneva, ko bomo spre-

jete v dekl. zvezo. Ne bojimo se ničesar, neustrašeno gremo naprej v boj zoper sovražnike naše sv. vere in mile nam slovenske domovine. Naše geslo je bilo vedno, je in bo vselej: vse za domovino in napredek slovenskega naroda.

Sv. Martin na Pohorju. Gotovo si že lahko misliš, preljubi »Naš dom«, da pri nas še vedno spimo v narodnem oziru, ker še nisi prejel nobenega dopisa od nas. A danes ti naznanjam, da smo si že začeli mesti zadremane oči in nekoliko bolj široko pogledali, kako delujejo društva po drugih krajih. Tudi mi nečemo zaostati, posebno dekleta ne, to se je pokazalo dne 19. marca, ko so nam dekleta vprizorile lepo igro »Sv. Cita«. Dasi prvič na odru, vendar je vsaka svojo ulogo vsestransko dobro rešila. Marsikateri je rekli: Ne bi si mislil, da znajo naša Pohorska dekleta kaj takega napraviti. Da smo prireditelvi bolje razumeli, so nam vlč. g. župnik lepo razložili pomen igre. Č. g. prisrčna zahvala za ves njihov trud. Da pa je še bilo bolj veselo, zato je skrbel naš mešani pevski zbor, s svojimi mičnimi pesmicami pod vodstvom g. organista Remsa. Želja vseh je bila, da bi nam tukajšnje izobr. društvo priredilo večkrat kaj takega.

Na obzorju se žari,
In Šmartin se budi.

Ptuj. Ker je bil č. g. duh. voditelj službeno zadržan in ker se radi nujnih gospodinjstvih opravil tudi predsednica ni mogla udeležiti tomesednega shoda, — je odbornica Erna Razlag otvorila zborovanje, pozdravljajoč navzoče, — osobito preljube goste, — desetorico sestic dekliske zveze od Sv. Lovrenca v Slov. Goricah. Temu pozdravu pridružile so se domačinke s krepkim »Živio«. Po nekaterih pojasnilnih besedah glede predavanj iz knjig: »Slov. Kuharica« — in »Gospodinjstvo« — poda voditeljica besedo mladeniču Ver-u, — ki nam je — kakor že večkrat — s svojim predavanjem nudil duševen užitek. Opisal nam je slavljne obletnice romanja v sv. deželo pri »Mariji Pomagaj« — ter vpletel v zanimivo, živo sliko marsikatero poučevalno besedo in mnogo dobrih svetov. — Za tem je nastopilo več domačih govornic, oziroma deklamovalk. Govorila je Grandovšek Veronika o značajnosti, Horvat Ivanka o cvetlicah, Kuhar Rozika o ljubezni do domovine, o krasoti slovenske zemlje in o dolžnostih, ki jih ima slovenska gospodinja, oziroma domače dekletke do nje. — Cvetko Nežika pa nam je kaj lepo deklamovala pesem: »Kvišku srca«. V posebno čast in veselje nam je pa bilo, da se je tudi izmed gostov oglasila govornica. Predsednica dekliske zveze pri Sv. Lovrencu v Slov. Goricah, Tikvič Pavlina se je v svojem zanimivem govoru tudi ozirala na ljubo slovensko domovino, — orisala nje krasoto ter priporočala spoznavanje tega bisera, pozvala je ženstvo na sodelovanje v prid mile Slovenije ter naštevala kot vzgled razne junakinje, ki jih danes slavi občna zgodovina. Ob koncu govora so govornici ploskali z navdušenimi »živio«. — Po

končanih govorih urejujejo tajnice, blagajničarke in knjižničarke neke notranje zadeve. Odbornica Erna Razlag naznanja, da se bode drugo ali tretjo nedeljo po Veliki noči vprizoril prelep igrokaz — »Na Marijinem srcu,« — na kar se naše diletantke že pridno pripravljajo; pozivlja navzoče da naj pridno agitirajo za mnogobrojen obisk, — da bode deklška zveza se tudi to pot lahko ponašala z razprodano dvorano. Aprilni mesečni shod se bo vršil tretjo ali četrto nedeljo po Veliki noči, ker smo tozadevno odvisni od dneva predstave. Potrebno se bode pravočasno naznanilo po časnikih in lepakih. — Z iskreno zahvalo zborovalkam, govorniku, predavateljicam, — kakor ljubim gostom zaključim voditeljica shod s krepkim »živio«, kateri najde glasen odmev med navzočimi.

n. t.

Savinjsko okrožje: Da-si se je že poročalo v »Straži« in v »Slov. Gosp.« o častnem koraku, katerega je storilo Sav. okr. mladenk s tako krasnim uspehim podučnim tečajem o gospodinjstvu dne 22. jan. v Društvenem domu v Petrovčah — vendar se mi zdi, da bi bilo naše mladinsko glasilo »Naš Dom« nepopolno v svojih poročilih, ako ne bi poročal tudi svojim čitateljem širom naše domovine, kako Sav. okr. deluje pod pokroviteljstvom K. S. Z. ter potem prave izobrazbe pripravlja tla boljši bodočnosti Savinjske doline. Brezpomembno bi bilo tu ocenjevati velik pomen in vrednost tega tečaja, — ki je bil prvi te vrste — saj vse, ki smo imele priliko celi dan slediti izvrstnim predavateljem — pač vemo tudi ceniti to veliko vrednost — in da smo kaj takega že željno pričakovale, pričala je zares častna udeležba žen in mladenk cele Sav. doline. Vendar pa bi bila velika dvorana »Društvenega doma« še nudila prostora onim, ki jih je malomarnost obdržala doma. — Nad vse častno je bilo število udeleženk iz Braslovč, Gomilskega, Št. Pavla, katerim bodi vsa čast! Pač pa smo pogrešale nekatere bližnje kakor več iz Celja, Št. Petra, Gotovelj, Št. Jurja, Polzele, — niti zastopnic pravih niste poslale. Upamo, da drugič to popravite. — Z veseljem pa moramo povdarjati, da so se gojenke gospodinske šole na Teharjih vdeležile tečaja celi dan polnoštevilno. Srce se je moralo vzradostiti ob pogledu v veliko društveno dvorano, ki je bila do malega napolnjena samih zavednih — ukaželjnih Savinječank, katere so z vidnim zanimanjem, ter z vztrajno pozornostjo sledile izvrstnim predavateljem, kar je bilo gotovo tudi najboljše plačilo vrlim-neutrudljivim gg. govornikom. Pouk pa je bil tudi skoz in skoz temeljito strokovnega značaja, ter vsestransko zanimiv. Vlč. gg. Dr. Hohnjec in provizor Šreiner sta nam razpravljala o današnjem tako perečem ženskem vprašanju, nam slikala naloge žene in mladenke v javnem življenju. G. živinorejski inštruktor s Kranjskega g. Krištof nam je pa zopet v poljudni besedi tako zanimivo slikal po lastnih izkušnjah o glavnih panogah gospodinjstva, namreč: živinorejo in mlekarstvo ter svinjerejo. Zelele bi še večkrat kaj enakega slišati. Sav. Okr. je ponosno na ta tečaj, ki je

bil prvi te vrste pri nas in je pa tudi hvaležno vodstvu K. S. Z., ki nam je to priredilo, ker s tem nam je najbolj jasno dokazano, da smatra našo organizacijo kot važen faktor v skupni nepolitični organizaciji. Hvaležno pa je tudi gg. predavateljem. Uverjam Vas pa v imenu tega okraja, da boste našo hvaležnost tudi vedno lahko zasledovali v naših delih, katera hočemo izvajati, kakor ste nam nasvetovali, da tako pomagamo zidati na podlagi strokovne izobrazbe poslopje — trdnjavo narodnega napredka v svojo korist in blagor naroda. Skrbeti moramo in hočemo, da bode naše S. O. res s svojimi članicami vzgajalo narodno ženstvo, ki bo podpiralo tri ogle pri hiši, tako v domačem gospodinjstvu kakor v skupnem narodnem gospodarstvu. Mladdenke! naše Sav. okr. naj bode torej rodovitna zemlja, na katero naj sejejo veliki in bogati sejavci, naši voditelji seme prave verske in narodne prosvete. Sprejmimo to seme, negujmo ga, — da ko se vrnejo ti sejanci o drugi priliki pregledovat svoje delo — da bo rodilo bogato žetev. In to bo njim gotovo najlepše plačilo. Da pa to tudi dosežemo, treba v naši organizaciji še marsikaj opustiti, izboljšati, spopolniti in še marsikaj pridobiti. Mnogim še manjka poguma in vztrajne volje, stopiti odločno v naše vrste in tudi prijeti za delo. Mnoge bi pa samo po imenu še bile rade zavedne mladdenke, — a boje se vsakega truda, vsake male žrtve, ki jo zahteva narodni žrtvenik, so pa zopet nekatere, ki se dajo preveč vplivati od nasprotnikov. Manjka pač mnogim še pravega poguma in zavednosti, pravega narodnega ponosa; kajti takih in enakih mladenk pač ne potrebuje naša organizacija ampak pravih kremenitih značajev, značajnih mladenk jasne, odločne volje, bistriga razuma in plemenitega srca, katere bi, zavedajoč se pravega svojega poklica, ponosno korakale ob strani svojih voditeljev, ter se kot izvežbana četa pridružile številnim vrstam zavednih in navdušenih mož in mladeničev, ki se že uspešno bore proti navalom nasprotnikov. Urimo se torej v najmočnejšem orožju, ki je prava strokovna in politična izobrazba volje in srca, s čemur se bomo najuspešnejše borile z vsakim nasprotnikom. Savinjsko okrožje naj torej krepko živi v slavo svojemu ustanovitelju ter v čast in ponos Sav. doline! Pozdravljene!

Sveti Vid pri Grobelnem. Danes kliče-mo vrtnarja, ki je vsadil drevo pod imenom šentviško okrožje za zvezo slovenskih deklet, naj vendar poskrbi, da se enkrat uredi in nam na veselo pomlad zopet prinese cvetočih mladik. V vsaki fari napredujejo, povsod se organizirajo, da lažje odbijajo sovražne napade naše vere in narodnosti, ali res ne bi mogla pri nas bolj napredovati deklška zveza, saj nismo vsa dekleta odšla iz fare. Jih je še došti izobrazbe željnih in zavednih deklet doma. Če ravno nas je bilo nekaj zaspalo po odišlem č. gosp. Rampretu, pa se želimo zdramiti, ker so nam sedaj objubili č. gosp. Jastrobnik, da se kmalu priredi poučni shod. Minulo jesen smo priredile igre »Dve klepetulji«, »Strahovi« in

»Planšarica«. Toraj sedaj šentviške mladenke zopet na delo. Vedno se hočemo kaj novega učiti, da nas skušnjavec nepripravljenih ne najde. Če pa kaj trpimo, se milo posolzimo, zaničevanim od ljudi, se nam včasih hudo godi, pa vzdihnimo: naj bo vse k časti božji in v slavo Mariji! Z Bogom in Marijo za slovensko domovino. A.

Iz Berolina. Ko prebiram v daljni tujini »Naš Dom«, se mi nehotе vrine misel, bi li ne bilo koristno, iz lastne izkušnje v svarilo nekaj napisati za dekleta po mestnih službah, ki jih mogoče tudi včasih vabi inozemstvo, kakor mene svoj čas. Upam pa, da naše sovrstnice na deželi blagovolijo oprostiti, ako tudi me, ki nas še ni potegnil nemčurski vrtinec v svoj kolobar, včasih povemo kaj koristnega. — Na Dunaju se večkrat nudi kaka služba v Berolin, Pariz in celo v London, in se denar za potovanje ali že prej vposlje, ali pa obljubi vrniti. Take službe so po največ dobiti v takozvanih posredovalnicah (Stellenbüro) in se dotičnici na vse mogoče načine hvali in priporoča, samo da si jo zagovarajo. Seveda kdor ne pozna velikomestne špekulacije, verjame vse in še celo mene kot izkušeno so takrat zvodili ti

špekulantje pošteno za nos. Vzela sem službo na Dunaju za Berolin kot »Stütze« ali »podpora gospodinjici« s plačo 60 mark na mesec. Ali kako sem bila presenečena, ko se mi ob mesecu stroški za vožnjo niso vrnili in plače le 40 mark izplačalo! Ker nisem imela nič pisanega, tudi nisem mogla iskati svojih pravic. Svarim tedaj vse one gospodične oziroma dekleta, ki so namenjene v tujino in stoje v enakih odnošajih, da si dajo vsako tako obljubo pismeno potrditi in shraniti, da se v slučaju, da pride do kakih razprtij, pokaže oblastem in se zahteva obljubljenost. Ako take stvari niso na papirju, nimajo kot besede nobene veljave. Prihodnjič Vam povem nekaj o katoličanstvu in mladinskih organizacijah v Nemčiji, ako Vas bo zanimalo! Do takrat pa, zdravstvujte! R.

Dostavek uredništva. Zelo nas veseli, da se je celo iz daljnega Berolina, glavnega mesta nemške države, oglasila zavedna Slovenka. Lepo in vse hvale vredno je, če človek tudi v tujini ostane pošten in zvest svojemu narodu. Naše mladenke bodo gotovo vesele, če se večkrat oglasi v »N. D.« nova sotrudnica v Berolinu.

Govorniške vaje.

Prava Slovenka,

Kakšna naj bo slovenska deklica, da bo sebi v korist, drugim v veselje, dika in ponos svojemu narodu?

Prvič mora biti verna, drugič narodno zavedna in tretjič izobražena. Verna mora biti, ker vera je tisti temelj, na katerem sloni sreča vsakega posameznika, kakor tudi celega naroda, vse človeške družbe. Bodimo vedno in povsod odločno in globoko verne. Pridobimo in ohranimo si živo, trdno versko prepričanje, da bomo znale v resnici uvaževati in braniti vero v zasebnem, kakor tudi v javnem življenju.

Slovenska mladenka mora biti drugič narodno zavedna. Kaj pa je narodna zavest? Narodna zavest je, imeti neomahljivo, ponosno prepričanje, »jaz sem Slovenka in sem colžna storiti vse v korist in čast svojega naroda in narodnosti.« Ljubiti svoj dom, svoj narod z resnično, nesebično požrtvovalno ljubeznijo, ki se kaj lepo kaže zlasti iz izpolnjevanjem gesla: Svoji k svojim! in pametnim podpiranjem koristnih narodnih društev, zlasti »Slov. Straže«, ki nam najbolj kliče: Svoji k svojim!

Ljubimo z dušo in telesom, z mislimi, besedami, z vsem prepričanjem svoj slovenski dom; le iz take resnične ljubezni more izvirati tudi resnično, nesebično delo zanj.

In tretjič mora biti deklica izobražena, kajti resnično izobražena in olikana deklica je

povsod priljubljena. Potrudimo se torej, da si kolikor mogoče izobrazimo razum, oplemenitimo srce in utrdimo svoj značaj. V ta namen imamo na razpolago dobre knjige in časopise, snujejo se razni izobraževalni tečaji in krožki, v prvi vrsti pa naše dekleške zveze, poslužujmo se jih! Kako prikupljivo je lepo vedenje in uljudno obnašanje mladenke, ki je ob enem najjasnejši zunanji izraz lepih duševnih lastnosti.

Zraven te splošne, je pa še dekletu neobhodno potrebna izobrazba v gospodinjiskem oziru. Za to stran se še ljudje vse premalo brigajo, in vendar je tako neizmerno velike važnosti dobra gospodinja, dobra mati. Pregovor pravi, da dobra gospodinja podpira hiši tri vogle, a se za boljšo izobrazbo tega važnega stebra v družini tako malo skrbi, zato ni čuda, če slovenske hiše lezejo na kupe. Dekleta, sezite po zanimivi knjigi »Gospodinjstvo«, ki vam bo omogočila teoretičen in tudi praktičen pouk v gospodinjski stroki.

Da bo torej slovenska deklica sebi v korist, drugim v veselje, v ponos in diko svojemu narodu, mora biti zavedna v verskem in narodnem oziru, prisvojiti si pa mora tudi lepo vedenje in dobrih gospodinjiskih lastnosti, da bo lahko enkrat kot slovenska žena, gospodinja in mati blagonosno delovala v svoji družini!

Marinka iz Priekije.

